

SALA STAMPA DELLA SANTA SEDE **BOLLETTINO**

HOLY SEE PRESS OFFICE   BUREAU DE PRESSE DU SAINT-SIÈGE   PRESSEAMT DES HEILIGEN STUHL
OFICINA DE PRENSA DE LA SANTA SEDE   SALA DE IMPRENSA DA SANTA SÉ
BIURO PRASOWE STOLICY APOSTOLSKIEJ   دار الصحافة التابعة للكرسي الرسولي

N. 0347

Mercoledì 03.07.2002

MESSAGGIO DEL SANTO PADRE AL CARD. LUBOMYR HUSAR IN OCCASIONE DELL'ASSEMBLEA DELLA CHIESA GRECO-CATTOLICA UCRAINA (LVIV, 30 GIUGNO - 6 LUGLIO 2002)

MESSAGGIO DEL SANTO PADRE AL CARD. LUBOMYR HUSAR IN OCCASIONE DELL'ASSEMBLEA DELLA
CHIESA GRECO- CATTOLICA UCRAINA (LVIV, 30 GIUGNO - 6 LUGLIO 2002)

- MESSAGGIO DEL SANTO PADRE
- TRADUZIONE IN LINGUA ITALIANA

Ad un anno dalla visita pastorale del Santo Padre Giovanni Paolo II, si svolge in questi giorni a Lviv l'Assemblea della Chiesa greco-cattolica ucraina.

Per tale occasione il Papa ha inviato all'Em.mo Card. Lubomyr Husar, Arcivescovo Maggiore di Lviv degli Ucraini, il Messaggio che riportiamo di seguito:

• MESSAGGIO DEL SANTO PADRE

Достойному Братові
ЛЮБОМИРУ Кардиналу ГУЗАРУ
Верховному Архиєпископу Львова для Українців

1. З цієї важливої нагоди, якою є Собор української греко-католицької Церкви, що відбудеться у Львові від 30 червня до 6 липня ц.р., в першу річницю мого незабутнього пастирського Візиту до цієї Країни, бажаю сердечно привітати Вас, а також Братів у Єпископстві, і всіх його учасників.

Особливий сенс і велике значення має тема, вибрана вами для цієї зустрічі: *"Христос – джерело відродження українського народу"*. З почуттями братньої любові єднаюсь з цією улюбленою церковною спільнотою, закликаючи Святого Духа, щоб дозволив поглибити пізнання Христа і щоб труди Собору змогли вселити у вірних відновлену мужність у свідченні благовісті спасіння.

Вже у моїй першій Енцикліці *Відкупитель людини* я наголошував на тому, як Христос повинен зайняти

центральне місце у житті Церкви і у житті кожного християнина. Бо, в дійсності, Він є Відкупителем людини, Відкупителем світу. У Христі і через Христа "Бог об'явився людству у всій повноті й остаточно наблизився до нього. Але у той сам час, у Христі і через Христа людина досягла повного усвідомлення своєї гідності, своєї піднесеності, потойбічної вартості своєї людської природи, сенсу свого буття." (ч. 11). Тому Місією Церкви є, під постійною дією Святого Духа, звіщати всім таїнство Христа, щоб воно дійсно стало ефективним і діючим у житті кожної людини.

2. *"На Твоє слово закину сіт"* (Лк 5,5). Християнська спільнота зростає і відновлюється насамперед у слуханні Христового слова. Довгі роки атеїзму, впродовж яких робилися спроби притемнити християнські вартості, які позначили історію українського народу, залишили слід у душах і у поведінці людей. До цього в наш час додається руйнівна діяльність процесу секуляризації чи зісвітчення з його переважаючим матеріалістичним підходом до життя, який пов'язаний з нестримним пошуком добробуту, часто скороминущого і тимчасового. Усі ці небезпеки, які нерідко характеризують західні суспільства, ускладнюють щоденні зусилля послідовно свідчити "добру новину" віри.

У цьому контексті ваша українська греко-католицька Церква має намір слушно посилити діло поновної євангелізації, яка почалась протягом останніх років. У апостольському Листі *На початку нового тисячоліття* я звернувся до вірних із закликом жити Словом, щоб бути "слугами Слова" у ділі євангелізації і пригадав, що це з певністю становить пріоритет Церкви на початку нового тисячоліття (пор. ч. 40). Христове запрошення, *"Відпливи на глибину"*, звернене також до кожного члена Вашої Церкви, щоб, зміцнена присутністю Господа, вона була готова з ясністю передати тим, які стоять поряд, предвічне звіщення Євангелія, Доброї Новини, що у Ісусі, а Він – це "дорога, правда і життя" (Ів 14, 6), можна зустріти гостинну і милосердну любов Отця. Щоб довершити це діло, необхідно провести серйозну підготовку духовенства, цілісну катехизацію молоді і дорослих, щораз більш усвідомлену участь вірних у Літургії, що є джерелом і вершиною життя Церкви (пор. *Священний Собор*, 10).

Перед вами сіяє незабутній приклад мучеників та ісповідників віри, які не захиталися перед тим, щоб ціною життя заплатити свою вірність Христові і своїй Церкві. Вони є для всіх вірним повчанням. Так, Земля України, що просочена кров'ю мучеників, дала світові приклад непереможної вірності Євангелію!

3. З цієї духовної спадщини Ви можете черпати силу, щоб далі тривати в апостольському і місійному пориві, зберігаючи перед своїми очима живу ікону Ісуса Христа, який схиляється, щоб мити ноги Апостолам. Саме з таким наставленням покірного служіння ваша Церква повинна дбати про те, щоб передати кожній людині Євангеліє любові та радості.

У сучасному суспільстві, в якому, як здається, часто переважає шукання влади, успіху будь-яким коштом, егоїстичного посідання, що вчиняє людей нечутливими до потреб ближнього, кожна церковна спільнота покликана звіщати і свідчити пошану гідності кожної людської істоти, створеної на образ і подобу Божу; і використання влади, не як панування, але як служіння, що випливає з євангельської логіки Божественного Вчителя, який не прийшов на те, щоб Йому служили, але щоб самому служити (пор. Мт 10,45).

Усвідомлюючи це, ваш Собор нехай присвятить свою увагу сім'ї, беручи до уваги труднощі, з якими, на жаль, вона зустрічається також і в Україні, де зростає кількість розлучень і поширюється лихо абортів.

Разом з родинами, потрібно віддавати перевагу душпастирству молоді, що є надією та майбутністю Церкви і допомагати їй наново відкривати релігійне коріння культури, до якої вони належать. Покажіть їм, що тільки в Христі вони зможуть знайти остаточною відповідь на запитання їхніх сердець; допоможіть їм відчувати себе головними дійовими особами духовної і матеріальної відбудови Країни, зберігаючи вірність Євангелію та духовним цінностям, які з нього випливають.

Нехай Ваша Церква великодушно вкладає енергію та засоби у формацію нових поколінь. Нехай відважно, *"sine glossa"* (без зайвих додатків) пропонує їм Христа і Євангеліє. Тільки таким чином світ молоді зможе перемогти спокусу піддатись оманливим маревам і фальшивим зразкам, які диктує матеріалізм та гедонізм.

4. Широким є те апостольське поле, на якому за Господнім покликком має діяти ваша Церква. Достойний Брате, запевнюючи свою духовну близькість до вірних греко-католиків в Україні, закликаю Вас і всіх учасників Собору ще раз вислухати Христові слова: "Як ти, Отче, в мені, а я в тобі, щоб і вони були в нас об'єднані" (Ів 17, 21). Ця молитва з якою Ісус звертається до Отця в останні хвилини свого земного життя, є "наказом, який зобов'язує, силою, яка підтримує, спасенною настановою для наших лінощів та обмеженості нашого серця" (На початку нового тисячоліття, 48).

Багато непорозуміння і поділів позначили історію Церкви в Україні. Тепер необхідно посилити старання в напрямку порозуміння і спільності, насамперед, між католиками обидвох обрядів. Крім того, важливо примножити зусилля, спрямовані на зближення та примирення з іншими християнами, зокрема з братами православними. Нехай східна ідентичність вашої Церкви і повна єдність з Наступником святого Апостола Петра допоможуть вам завжди знаходити нові шляхи діалогу, солідарності та співпраці з православними Церквами. Я впевнений у тому, що особистий і спільнотний шлях навернення до Христа і Його Євангелія, до якого закликає усіх II Ватиканський Вселенський Собор (див. *Відновлення єдності*, 7), прискорить часи тієї повної єдності, що її Христос бажав для Своїх учнів.

5. Греко-католицька Церкво, перед тобою майбутнє, багате надією! Не бракуватиме труднощів та прикростей, але не бійся! Господь близько до тебе! Тебе супроводжує Пресвята Богородиця, співстраждальна учасниця смерті свого Сина на хресті, але також і радісний свідок Його воскресіння. Нехай Її материнська допомога сповнить успіхами роботу Собору на благо всього Божого люду.

З такими щирими почуттями і великою любов'ю охоче уділяю особливе Благословення Вам, достойний Брате, учасникам Собору української греко-католицької Церкви й усім іншим вірним вашої Країни, дуже мені дорогої.

З Ватикану, 25 червня 2002

IOANNES PAULUS II

[01102-AA.01] [Testo originale: Ucraino]

• TRADUZIONE IN LINGUA ITALIANA

Al Venerato Fratello
LUBOMYR Cardinale HUSAR
 Arcivescovo Maggiore di Lviv degli Ucraini

1. In occasione dell'importante Assemblea di codesta Chiesa greco-cattolica ucraina, che si svolgerà a Lviv dal 30 giugno al 6 luglio p.v. ad un anno dalla mia indimenticabile Visita pastorale in codesto Paese, desidero rivolgere il mio cordiale saluto a Lei, ai Fratelli nell'Episcopato e a tutti i partecipanti.

Singolare significato e grande rilievo assume il tema scelto per l'incontro: "*Cristo sorgente della rinascita del popolo ucraino*". Con fraterno affetto mi unisco a codesta amata Comunità ecclesiale nell'invocare lo Spirito Santo perché le sia concesso di approfondire la conoscenza di Cristo e i lavori assembleari valgano ad infondere nei fedeli rinnovato coraggio nel testimoniare il messaggio di salvezza.

Già nella mia prima Enciclica *Redemptor hominis* rilevavo come Cristo debba occupare il posto centrale nella vita della Chiesa e di ogni cristiano. Egli è infatti il Redentore dell'uomo, il Redentore del mondo. In Cristo e per Cristo "Dio si è rivelato pienamente all'umanità e si è definitivamente avvicinato ad essa e, nello stesso tempo, in Cristo e per Cristo, l'uomo ha acquistato la piena coscienza della sua elevazione, del valore trascendente della propria umanità, del senso della sua esistenza" (n. 11). La missione della Chiesa è, pertanto, quella di annunciare a tutti, sotto l'azione costante dello Spirito Santo, il mistero di Cristo, per far sì che esso diventi effettivo ed efficace per ogni uomo.

2. *"Sulla tua parola getterò le reti"* (Lc 5,5). La Comunità cristiana cresce e si rinnova in primo luogo nell'ascolto della parola di Cristo. I lunghi anni di ateismo, durante i quali si è tentato di offuscare i valori cristiani che hanno segnato la storia del popolo ucraino, hanno lasciato un segno negli animi e nei comportamenti della gente. A ciò s'aggiunge oggi l'azione erosiva che il processo di secolarizzazione svolge con la sua prevalente visione materiale della vita, congiunta alla ricerca sfrenata di un benessere spesso effimero e passeggero. Sono proprio queste insidie, che caratterizzano non di rado le società occidentali, a rendere più difficile il quotidiano sforzo volto a testimoniare con coerenza la "buona notizia" della fede.

In questo contesto la vostra Chiesa greco-cattolica ucraina intende opportunamente intensificare l'opera di rievangelizzazione intrapresa nel corso di questi anni. Nella Lettera apostolica *Novo millennio ineunte* rivolgevo ai credenti l'invito a nutrirsi della Parola per essere 'servi della Parola' nell'impegno dell'evangelizzazione e ricordavo che questa è sicuramente una priorità della Chiesa all'inizio del nuovo millennio (cfr n. 40). L'invito di Cristo, *"Duc in altum"*, è rivolto anche a ciascun componente di codesta Chiesa perché, forte della presenza del Signore, sia pronto a trasmettere con chiarezza a chi gli sta accanto il perenne messaggio del Vangelo, la Buona Notizia che, in Gesù "via, verità e vita" (Gv 14, 6), è possibile incontrare l'amore accogliente e misericordioso del Padre. Per portare a compimento quest'opera sarà necessario promuovere una solida formazione del clero, un'organica catechesi per giovani e adulti, una sempre più consapevole partecipazione dei fedeli alla Liturgia, fonte e culmine della vita della Chiesa (cfr *Sacrosanctum Concilium*, 10).

Rifulge dinanzi a voi l'esempio indimenticabile dei martiri e dei confessori della fede, che non hanno esitato a pagare con il prezzo della vita la loro fedeltà a Cristo e alla sua Chiesa. Essi costituiscono per tutti un costante insegnamento. Sì, la Terra di Ucraina, intrisa del sangue dei martiri, ha dato al mondo l'esempio di una invitta fedeltà al Vangelo!

3. A questo patrimonio spirituale voi potete attingere per proseguire nello slancio apostolico e missionario, conservando viva dinanzi ai vostri occhi l'icona di Gesù che si china a lavare i piedi degli Apostoli. E' con questo atteggiamento di umile servizio che la vostra Chiesa si deve preoccupare di trasmettere ad ogni persona il Vangelo della carità e della gioia.

Nella società odierna, in cui sembra spesso prevalere la ricerca del potere, del successo a tutti i costi, del possesso egoistico che rende le persone insensibili alle necessità del prossimo, ogni comunità ecclesiale è chiamata a proclamare e testimoniare il rispetto della dignità di ogni essere umano, creato a immagine e somiglianza di Dio, e l'esercizio del potere non come dominio, ma come servizio, nella logica evangelica del Maestro divino che non è venuto per essere servito, ma per servire (cfr *Mt* 10,45). Consapevole di ciò, la vostra Assemblea non mancherà di dedicare la sua attenzione alla famiglia, tenendo conto delle difficoltà che, purtroppo, essa incontra anche in Ucraina, dove cresce il numero dei divorzi e si allarga la piaga dell'aborto.

Insieme alla famiglia, occorre privilegiare la pastorale dei giovani, che sono la speranza e il futuro della Chiesa, ed aiutarli a riscoprire le radici religiose della cultura a cui appartengono. Mostrate loro che solo in Cristo possono trovare la risposta risolutiva alle domande del loro cuore; aiutateli a sentirsi protagonisti nella ricostruzione spirituale e materiale del Paese, mantenendosi fedeli al Vangelo e ai valori spirituali che da esso promanano.

La vostra Chiesa investa con generosità energie e mezzi per la formazione delle nuove generazioni. Sia coraggiosa nel proporre loro Cristo e il Vangelo *"sine glossa"*. Solo così il mondo giovanile potrà vincere la tentazione di prestare fede ad illusori miraggi e a fallaci modelli, dettati dal materialismo e dall'edonismo.

4. Vasto è il campo apostolico nel quale il Signore chiama la vostra Chiesa ad essere operosamente presente. Venerato Fratello, mentre assicuro la mia vicinanza spirituale ai fedeli greco-cattolici di Ucraina, invito Lei e l'intera Assemblea a riascoltare le parole di Cristo: *"Come tu, Padre, sei in me e io in te, siano anch'essi in noi una cosa sola"* (Gv 17, 21). Questa preghiera, che Gesù rivolge al Padre negli ultimi momenti della sua vita terrena, è "imperativo che ci obbliga, forza che ci sostiene, salutare rimprovero per le nostre pigrizie e ristrettezze di cuore" (*Novo millennio ineunte*, 48).

Molte incomprensioni e divisioni hanno segnato la storia della Chiesa in Ucraina. Ora è necessario intensificare gli sforzi di intesa e di comunione innanzitutto tra i cattolici dei due riti. Sarà inoltre importante accrescere l'impegno di avvicinamento e di riconciliazione con gli altri cristiani, in particolare con i fratelli ortodossi. L'identità orientale della vostra Chiesa e la comunione piena con il Successore di Pietro vi aiutino a trovare vie sempre nuove di dialogo, di solidarietà e di collaborazione con le Chiese ortodosse. Sono certo che il cammino personale e comunitario di conversione a Cristo e al suo Vangelo, a cui tutti invita il Concilio Ecumenico Vaticano II (cfr *Unitatis redintegratio*, 7), affretterà i tempi di quella piena unità che è voluta da Cristo per i suoi discepoli.

5. Chiesa Greco-cattolica ucraina, è davanti a te un futuro ricco di speranza! Non mancheranno difficoltà ed amarezze, ma non avere paura! Il Signore ti è vicino. Ti accompagna la Santissima Madre di Dio, partecipe sofferente della morte del suo Figlio in croce, ma anche testimone gioiosa della sua gloriosa risurrezione. Il suo materno aiuto renda fruttuosi i lavori dell'Assemblea a beneficio dell'intero Popolo di Dio.

Con tali sentimenti e con intenso affetto, ben volentieri invio una speciale Benedizione a Lei, venerato Fratello, ai partecipanti all'Assemblea della Chiesa greco-cattolica ucraina e a tutti gli altri fedeli di codesto vostro Paese, a me molto caro.

Dal Vaticano, 25 Giugno 2002

IOANNES PAULUS II

[01102-01.01] [Testo originale: Ucraino]
